

İhracat Bedellerine İlişkin Esaslar

EDITION 2022/23

PKF
BROŞÜR

İhracat Bedellerine İlişkin Esaslar Broşürü

GİRİŞ	3
İhracat Bedelinin Yurda Getirilmesi Ne Demektir	4
Ek:2'de Sayılan Ülkeler Hangileridir	4
Özellikli İhracat İşlemleri Nelerdir ve Bu İhracat Bedelleri Ne Zaman Getirilmelidir.	5
İhracat Bedellerinin Tahsil Şekilleri Nelerdir.	5
Peşin Bedel - Peşin Döviz	6
Mücbir Sebep ve Haklı Durum Halleri Nelerdir	6
Mücbir Sebep Hallerinin Tevsiki Nasıl Yapılacaktır	7
Ek Süre	7
İhracat Bedeli Kabul Belgesi (İBKB) Düzenlenmesi	8
Peşin Ödeme - Peşin Döviz İlişkin Özellikli Durumlar	9
İhracat Bedelinin Kabulü	10
-İhracat Bedelinin İhracatçı Dışındaki Kimselerin Yurtiçi Hesaplarına Gönderilmesi	10
-İhracat Bedelinin İhracat Bedeli Kabul Belgesi (İBKB) Düzenlenmeden Başka Bir Hesaba Transfer Edilmesi Veya Efektif (Nakit) Olarak Alınması Halinde	11
-İhracat Bedelinin İhracat Bedeli Kabul Belgesi (İBKB) Düzenlendikten	
-Sonra Başka Bir Bankaya Transfer Edilmesi Durumunda	11
İhracat Bedelinin Kabulünde Özellikli Durumlar	11
-Yabancı taşıtlar ile yabancı ülkelere sefer yapan yerli taşıtlara ihracat rejimine göre verilen yağ, yakıt, temizlik maddeleri ve kumanyaya ilişkin mal bedelleri	11
-İhracat bedelinin Türkiye'deki bankalarca yurt dışındaki bankalar ile gerçek veya tüzel kişilere açılan kredilerden karşılanması	11
-Kamu Kurum Ve Kuruluşlarınca Yapılan İhracatlar	12
-Döviz Tevdiat Hesabından İhracat Bedeli Kabulü	12
Efektif (Nakit) Olarak Getirilen İhracat Bedelleri	12
Bankacılık Sisteminin Gelişmediği Ülkelerle Yapılan İhracat	13
Türk Lirası ile İhracat Esasları	14
İhracat Bedelinin Tespitinde Dikkate Alınacak Değer ve Özellikli Durumlar	14
-Dikkate Alınacak Kur	14
-İhracat Fiyatının Değişmesi	14
İhracat Bedellerinin Transferinde Özellikli Durumlar	15
İhracat Bedelinin Diğer Yöntemlerle Tahsili	15
Alıcısı Tarafından Kabul Edilmeyen Mallar	16
İhracat Bedellerine İlişkin Çeşitli Hususlar	16
İhracat Alacağı'nın İskontosu	17
Faktoring İşlemleri	17
İndirim ve Mahsup İşlemleri	17
İhracatçının Serbest Kullanımına Bırakılan Dövizler	20
İhracat Hesabının Kapatılması	20
İhracat Hesabının Kapatılacağı Aracı Banka	21
İhracat Hesabının Kapatılmasında İbrazi Zorunlu Belgeler Nelerdir	21
İhracat Bedelinin Tahsilinde ve İhracat Hesabının Kapatılmasında Sorumluluk Kime Aittir	21
Terkin	22
Vergi Dairesi Başkanlıkları veya Vergi Dairesi Müdürlüklerine Bildirim	22
İhracat Bedellerinin Merkez Bankasına Satışı	23

İhracat Bedellerine İlişkin Esaslar Broşürü

GİRİŞ

Bilindiği üzere Türkiye'de yerleşik kişiler tarafından gerçekleştirilen ihracat işlemlerine ait bedellerin, fiili ihraç tarihinden itibaren 180 gün içinde yurda getirilmesi, getirilen döviz bedellerinin de en az %80'inin bir bankaya satılarak döviz alım belgesine (DAB) bağlanması zorunluluğu getirilmişti.

Sonrasında yapılan değişikliklerle fiili ihraç tarihinden itibaren en geç 180 gün içinde yurda getirilmesi zorunlu olan dövizlerin en az %80'inin bir bankaya satılması zorunluluğu kaldırılmış bulunmaktadır. Buna karşın ihracat bedellerinin yurda getirilmesi zorunluluğu devam etmektedir.

Son olarak T.C. Ticaret Bakanlığı ile T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı nezdinde yürütülen çalışmalar neticesinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası İhracat Genelgesi güncellenmiş olup yapılan değişiklikler ile ihracat Genelgesinin son hali yazımızın konusunu oluşturmaktadır.

İhracat Bedellerine İlişkin Esaslar Broşürü

İhracat Bedelinin Yurda Getirilmesi Ne Demektir

Türkiye’de yerleşik kişilerce gerçekleştirilen ihracat işlemlerine ait bedellerin, ithalatçının ödemesini müteakip doğrudan ve gecikmeksizin ihracata aracılık eden bankaya transfer edilerek getirilmesini ifade eder. Böylelikle bahsi geçen bedellerin yurda getirilme süresi fiili ihraç tarihinden itibaren 180 günü geçemeyecektir. Ayrıca serbest bölgelere yapılan ihracat işlemleri de İhracat Genelgesine tabidir.

Bu genel kuralın bazı istisnaları bulunmaktadır. Bu istisnalar İhracat Genelgesinin Ek:2’de sayılan ülkelere yapılan ihracat işlemleri, yine bu genelgenin 7’inci maddesinde sayılan özellikli ihracat işlemleri, yurt içinde serbest dolaşımda bulunan malların gümrüksüz satış mağazalarında satılmak üzere bu mağazalara veya söz konusu mağazaların depolarına antrepo rejimi kapsamında antrepo beyannamesi ile alındığı işlemler ve son olarak Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı şirketleri tarafından yapılan ihracat işlemleridir.

İhracat bedellerinin getirme süresinin hesabı Vergi Usul Kanununun 18’inci maddesi hükümlerine paralellik gösterir.

Ek:2’de Sayılan Ülkeler Hangileridir

Genelgenin eki Ek:2 de yer alan şu an itibarıyla sayısı 30’a yükselen ülkeler şunlardır; Afganistan, Angola, Belarus, Benin, Cibuti, Etiyopya, Fildişi Sahili, Filistin, Gabon, Gana, Gine, İran, Kamerun, Kenya, Kırgızistan, Kuzey Kore, Küba, Liberya, Lübnan, Moldova, Nijerya, Senegal, Somali, Sudan, Suriye, Suudi Arabistan, Tacikistan, Tanzanya, Venezuela ve Yemen

İhracat Bedellerine İlişkin Esaslar Broşürü

Özellikli İhracat İşlemleri Nelerdir ve Bu İhracat Bedelleri Ne Zaman Getirilmelidir

Yurt dışına müteahhit firmalarca yapılacak ihracatlar (bedelinin 365 gün içinde yurda getirilmesi zorunludur)

Konsinye yoluyla yapılacak ihracatlar (bedellerin kesin satışı müteakip 180 gün içinde yurda getirilmesi zorunludur.)

Uluslararası fuar, sergi ve haftalara bedelli olarak satılmak üzere gönderilen malların ihracatı (bedellerinin ise gönderildikleri fuar, sergi veya haftanın bitimini müteakip 180 gün içinde yurda getirilmesi zorunludur.

Gümrük mevzuatı hükümlerine göre yurt dışına geçici ihracı yapılan malların verilen süre veya ek süre içinde yurda getirilmemesi veya bu süreler içerisinde satılması halinde (satış bedelinin süre bitiminden veya kesin satış tarihinden itibaren 90 gün içinde yurda getirilmesi zorunludur.) Yürürlükteki İhracat Rejimi ve Finansal Kiralama (leasing) Mevzuatı çerçevesinde kredili veya kiralama yoluyla yapılan ihracatta, ihracat bedelinin kredili satış veya kiralama sözleşmesinde belirlenen vade tarihlerini izleyen 90 gün içinde yurda getirilmesi zorunludur.

Bununla beraber ihracat işlemlerine ait sözleşmelerde ödemeye ilişkin bir vade öngörülmüş ve vade süresi 180 günü aşması durumunda bedellerin yurda getirilme süresi vade bitiminden itibaren 90 günü geçemeyecektir. Öngörülen vadenin tespiti için ihracatçının yazılı beyanıyla birlikte vade içeren sözleşmenin ya da vadeyi tevsik niteliğini haiz proforma fatura veya poliçenin aracı bankaya ibrazı zorunludur.

İhracat Bedellerinin Tahsil Şekilleri Nelerdir.

İhracat işlemlerine ilişkin bedeller aşağıdaki ödeme şekillerinden birine göre süresinde yurda getirilmelidir. Bunlar;

- Akreditifli Ödeme,
- Vesaik Mukabili Ödeme,
- Mal Mukabili Ödeme,
- Kabul Kredili Akreditifli Ödeme,
- Kabul Kredili Vesaik Mukabili Ödeme,
- Kabul Kredili Mal Mukabili Ödeme,
- Peşin Ödeme.
- Diğer Yöntemler

İhracat bedellerinin beyan edilen Türk parası veya döviz üzerinden yurda getirilmesi esastır. Ancak, döviz üzerinden yapılacağı beyan edilen ihracat karşılığında farklı bir döviz cinsinin veya Türk parası üzerinden yapılacağı beyan edilen ihracat karşılığında döviz olarak getirilmesinde herhangi bir kısıtlama bulunmamaktadır. Ukrayna ve Rusya'ya gerçekleştirilmiş veya gerçekleştirilecek ihracat işlemleriyle ilgili olarak ihracat bedellerinin döviz cinsinden beyan edilmiş olsa dahi Türk Lirası olarak da kabulü mümkündür

Bununla beraber ihracat bedelinin yolcu beraberinde efektif olarak (nakit) yurda getirilmesi halinde ise bu tutarların gümrük idarelerine beyan edilmesi gerekmektedir. Bu beyan Nakit Beyan Formu (NBF) ile yapılır.

İhracat Bedellerine İlişkin Esaslar Broşürü

Peşin Bedel - Peşin Döviz

Peşin bedel karşılığı ihracatın 24 ay içerisinde yapılması zorunludur. Ancak mücbir sebep ve haklı durum hallerinin varlığı nedeniyle bu süre içerisinde ihracat yapılamayacağını anlaşılmaması halinde belirtilen süre dolmadan ihracatçı tarafından peşin bedelin transfer edildiği/getirildiği bankaya mücbir sebep/haklı durum hallerinin tevsik edilmesi kaydıyla banka tarafından ihracatçıya en fazla 1 yıla kadar ek süre verilebilecektir. Banka tarafından verilen toplam 1 yıllık ek sürenin sonunda mücbir sebep/haklı durumun devamının belgelenmesi halinde ihracatçı hakkında yapılacak işlemlere Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından karar verilecektir.

Peşin döviz karşılığında 24 ay içerisinde ya da verilen ek süre sonunda ihracat yapılamaması veya bu süre içerisinde peşin döviz tutarının tamamının tek seferde iade edilememesi durumunda bu tutar kambiyo mevzuatı açısından prefinansman kredisi hükümlerine tabi olacaktır. (Prefinansman kredisi, ihracat, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı faaliyetler ile ilgili mal ve hizmet alımlarının finansmanında kullanılan bir kredi türüdür.)

Ancak, tamamı tek seferde iade edilmeyen veya süresi içinde ihracatı gerçekleştirilmeyen peşin döviz tutarının 30.000,- ABD Doları veya karşılığı döviz ya da Türk Lirasını geçmeyen kısmı prefinansman hükümlerine tabi olmayacaktır. Söz konusu peşin dövize ilişkin yasal işlem başlatılmasını teminen bankalarca Hazine ve Maliye Bakanlığına bildirim yapılmaz. Ayrıca 24 ay tamamlanmadan önce indirim, iskonto veya malda bozulma gibi haklı sebeplerin bulunması ve bu durumun ihracatçı tarafından peşin bedelin transfer edildiği/getirildiği bankaya sözleşme ve kesin satış faturasında yapılan değişikliklerle tevsik edilmesi halinde peşin bedelin tevsik edilen tutar kadar kısmının iade edilmesi mümkündür. Bu durum dışında kalan kısmi iadelerde kısmi iade tarihinde söz konusu peşin bedel prefinansman hükümlerine tabi olacaktır. Kısmi olsun veya olmasın bankalarca yalnızca transferi gerçekleştiren kişiye peşin bedelin iadesi mümkündür. Peşin bedelin iadesine ilişkin Kredi Kaynak Destekleme Fonu (KKDF) mevzuatı hükümleri saklıdır.

Bankalarca peşin döviz tutarına ilişkin ihracat taahhüdünü yerine getirmeyen kişilere yazı yoluyla tebligatta bulunulur ve ihracatın süresi içerisinde gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğine dair 10 iş günü içerisinde yazılı beyan göndermeleri talep edilir. Kişiden temin edilen yazılı beyan Bakanlığa yapılacak bildirimde eklenir. Kişiden yazılı beyan temin edilememesi halinde, beyan talebinin ihracatçıya iletilmesine dair tevsik edici belge (posta alındısı vb.) bildirim ekine konmak suretiyle safahatı da belirtilerek Bakanlığa bildirimde bulunulur.

Mücbir Sebep ve Haklı Durum Halleri Nelerdir

Mücbir sebep kabul edilebilecek haller;

- İthalatçı veya ihracatçı firmanın iflası, konkordato ilan etmesi veya faaliyetlerini daimi olarak tatil etmesi, firma hakkında iflasın ertelenmesi kararı verilmesi, şahıs firmalarında firma sahibinin ölümü,
- Grev, lokavt ve avarya hali (deniz ticaretinde gemiye ya da yüke gelen zarar)
- İhracatçı veya ithalatçı memleket resmi makamlarının karar ve işlemleri ya da muhabir bankaların muameleleri dolayısıyla hesapların kapatılmasının imkânsız hale gelmesi,
- Tabii afet, harp ve abluka hali,
- Malların kaybı, hasara uğraması veya imha edilmesi,
- İhtilaf nedeniyle dava açılması veya tahkime başvurulması,

İhracat Bedellerine İlişkin Esaslar Broşürü

Mücbir Sebep Hallerinin Tevsiki Nasıl Yapılacaktır

Bir üst başlıkta sayılan mücbir sebep ve haklı durum halleri sayılan durumlardan;

- a. ve f halinin yetkili mercilerden,
- b ve d halinin, ithalatçının bulunduğu memleketin resmi makamlarından veya mahalli odaca tasdik edilmiş olmak kaydıyla alıcı veya ithalatçı firmadan (harp ve abluka hali hariç),
- c halinin resmi makamlarımızdan, ithalatçının bulunduğu memleketin resmi makamlarından veya muhabir bankalardan,
- e halinin ise sigorta şirketlerinden, uluslararası gözetim şirketlerinden veya ilgili ülke resmi makamlarından alınmış belgelerle tevsik edilmesi şarttır.

Mücbir sebep halleri ile ilgili olarak yurtdışından temin edilecek belgelerin Türkiye dış temsilciliklerince veya Lahey Devletler Özel Hukuku Konferansı çerçevesinde hazırlanan Yabancı Resmi Belgelerin Tasdik Mecburiyetinin Kaldırılması Sözleşmesi hükümlerine göre onaylanmış olması gerekir.

Mücbir sebep halleri dışında kalan, ancak bedel getirme süreleri içerisinde ihracat bedelinin yurda getirilmesine engel olan ve resmi kayıtlarla tevsik edilebilen durumlar Vergi Dairesi Başkanlıkları veya Vergi Dairesi Müdürlüklerince haklı durum olarak değerlendirilebilir.

Ek Süre

Mücbir sebep hallerinin varlığı halinde, mücbir sebebin devamı müddetince altışar aylık dönemler itibarıyla ilgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce ek süre verilir.

Mücbir sebep halleri dışında kalan haklı durumların varlığı halinde, hesapların kapatılmasına ilişkin altı aya kadar olan ek süre talepleri, firmaların haklı durumu belirten yazılı beyanına istinaden üçer aylık devreler halinde ilgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce, altı aylık süreden sonraki ek süre talepleri Bakanlık tarafından incelenip sonuçlandırılır.

Mücbir sebeplerin varlığı nedeniyle Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce verilen 24 aylık ek sürenin sonunda mücbir sebebin devamının belgelenmesi halinde açık ihracat hesabının kapatılmasına ilişkin talepler Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından incelenip sonuçlandırılır.

İhracat Bedellerine İlişkin Esaslar Broşürü

İhracat Bedeli Kabul Belgesi (İBKB) Düzenlenmesi

Bankalarca peşin bedel tutarının firma hesabına geldiği tarihten itibaren azami 24 ay içerisinde İhracat Bedeli Kabul Belgesi (İBKB) düzenlenmesi gerekmektedir. Ancak, banka tarafında ek süre verilmesi halinde bu ek süre müddetince de İBKB düzenlenebilir.

Peşin bedeller için gönderenin onayı ile devreden ihracatçı firmanın yazılı beyanının alınması ve devralan tarafından tekrar devredilmemek kaydıyla başka bir ihracatçı firmaya devredilebilme imkanı bulunmaktadır. Devir işlemi bedelin döviz tevdiat hesabına transfer edildiği tarihten itibaren peşin bedelin kullanım süresi içinde kısmen veya tamamen sadece bir firmaya yapılabilecektir. Kısmi devir yapılan Peşin bedeller için gönderenin onayı ile devreden ihracatçı firmanın yazılı beyanının alınması ve işlemlerde aynı firmaya tekraren devir yapılması mümkün bulunmaktadır. İBKB düzenlenen işlemlerde peşin bedelin tamamı devrediliyorsa, bedeli devralan ihracatçı firma adına yeni bir İBKB düzenlenerek üzerine İBKB'nin değişiklik sonucu yeniden düzenlendiğine dair not konulmalı ve eski İBKB yenisine iliştilmelidir. Peşin bedelin kısmen devredilmesi halinde ise devredilen kısım için devralan ihracatçı firma adına İBKB düzenlenmeli, daha önce peşin bedelin kabulü sırasında devreden adına düzenlenen İBKB devredilen kısım kadar iptal edilmelidir.

Peşin bedel karşılığı ihracat tutarı olarak Gümrük Beyannamesinin "Döviz ve toplam Fatura başlıklı" 22'nci hanesindeki tutar esas alınacaktır.

Bankalarca peşin bedel hesabı kapatılırken gerekli kontrol yapılarak İBKB'nin firma ve banka nüshasına Gümrük Beyannamesinin tarih, sayı ve tutarı kaydedilir.

Gümrük Beyannamesi bilgilerinin İBKB'ye eklenmesi suretiyle, birden fazla Gümrük Beyannamesi için tek İBKB düzenlenmesi mümkündür.

Bankalarca İBKB düzenlenirken;

Seri numarası satırına bankalarca verilecek sıra numarasının yazılması mümkündür.

İhracat bedelinin diğer yöntemlerle tahsil edilmesi halinde "Yurda Getiriliş Şekli" satırına bu husus belirtilmelidir.

Yurda getirilen bedelin başlığı altında yer alan "Tutarı-Para Birimi" satırına bedelin ABD doları karşılığı ilave olarak belirtilmelidir.

"Hesaba Geçiş Tarihi" satırına bedelin firma hesabına geçiş tarihi kaydedilecek olup ayrıca valör tarihinin ilave olarak belirtilmesi mümkündür.

İhracat bedellerinin takip edileceği sistem Hazine ve Maliye Bakanlığınca uygulamaya alınana kadar bankalarca kabul işlemlerinde her bir işlem itibarıyla İBKB veya DAB'dan yalnızca bir tanesi düzenlenebilir.

İhracat Bedellerine İlişkin Esaslar Broşürü

Peşin Ödeme - Peşin Döviz İlişkin Özellikli Durumlar

İhracatçılarca kesin satıştan önce "konsinye avansı" olarak kabulünün yapılması istenen bedellerin kabulü peşin bedel olarak yapılır.

Peşin bedel (ihracat akreditiflerinin peşin ödemeye imkan veren kısımları dâhil) faiz şartıyla gönderilmiş ise peşin bedel karşılığında gelen bedele faiz tutarının ilavesiyle elde edilen tutar kadar ihracat yapılır.

İhracatçılarca, ödeme şekli "Peşin Ödeme" yazılı olan Gümrük Beyannamesi'nin bir örneği (Gümrük Beyannamesi bilgileri) peşin bedelin transfer edildiği/getirildiği bankaya ibraz edilir.

Peşin bedellerin, ödeme şekli akreditifli, vesaik mukabili, mal mukabili veya kabul kredili olan Gümrük Beyannamelerine ya da peşin ödeme şekliyle beraber diğer ödeme şekillerinden birinin belirtildiği Gümrük Beyannamelerine ilişkin ihracat hesaplarının kapatılmasında kullanılması; ihracatçının yazılı beyanıyla birlikte ilgili Gümrük Beyannamesi'nin bir örneğinin (Gümrük Beyannamesi bilgilerinin) peşin bedelin transfer edildiği/getirildiği bankaya ibrazı kaydıyla mümkündür.

Peşin bedelin transfer edilmesinden/getirilmesinden önceki bir ihracatın, peşin bedelin taahhüdüne sayılmasının talep edilmesi halinde; peşin bedele ait İBKB iptal edilerek taahhüde sayılan Gümrük Beyannamesi ile irtibatlı yeni bir İBKB düzenlenir ve üzerine ödeme şekli değişikliği sonucu düzenlendiğine ilişkin not konulur. Peşin bedele ilişkin İBKB tutarının taahhüde sayılan Gümrük Beyannamesi tutarından fazla olması halinde ise kalan tutar kadar da peşin bedelle ilgili yeni bir İBKB düzenlenmesi ve iptal edilen İBKB'nin yenisine iştirilmesi gerekir. İmalatçı veya tedarikçi firma adına transfer edilen/getirilen peşin bedelin ihracat taahhüdü, aracı ihracatçı vasıtasıyla diğer bir ithalatçıya yapılan ihracata ilişkin Gümrük Beyannamesinde lehine peşin bedel transfer edilen/getirilen imalatçı veya tedarikçi firma unvanının kayıtlı olması veya imalatçı veya tedarikçi firmanın ihracatçıya düzenlediği faturanın ibrazı halinde kapatılır. Peşin bedel, ihraç bedellerinin tahsil süresi ile peşin bedelin süresi içinde beyan edilmek kaydıyla peşin bedelin transfer edilmesinden/getirilmesinden önce veya sonra diğer bir ithalatçıya yapılmış olan ihracatın taahhüdüne sayılır. Ancak imalatçı veya tedarikçi firma adına transfer edilen/getirilen peşin dövizlerin aracı ihracatçı vasıtasıyla peşin bedelin transfer edilmesinden/getirilmesinden önce veya sonra diğer bir ithalatçıya yapılmış olan ihracatın taahhüdüne sayılabilmesi için Gümrük Beyannamesinde imalatçı veya tedarikçi firma unvanının kayıtlı olması veya imalatçı veya tedarikçi firmanın ihracatçıya düzenlediği faturanın ibrazı gerekir.

Gemi yapımına ilişkin sözleşmeler kapsamında gerçekleştirilen gemi ihracatı için sözleşmede 24 aydan uzun bir vade öngörülmesi durumunda, peşin bedel karşılığı ihracatın sözleşmede belirtilen vade süresi içerisinde yapılması zorunludur. Öngörülen vadenin tespiti için ihracatçının yazılı beyanıyla birlikte vade içeren sözleşmenin ya da vadeyi tevsik niteliğini haiz proforma fatura veya poliçenin aracı bankaya ibrazı zorunludur. Peşin döviz karşılığında sözleşmede belirtilen vade süresi içerisinde ihracat yapılmaması veya bu süre içerisinde peşin döviz tutarının tamamının tek seferde iade edilmemesi durumunda bu tutar 5 kambiyo mevzuatı açısından prefinansman kredisi hükümlerine tabidir. Peşin bedelin iadesine ilişkin Kredi Kaynak Destekleme Fonu (KKDF) mevzuatı hükümleri saklıdır.

İhracat Bedellerine İlişkin Esaslar Broşürü

İhracat Bedelinin Kabulü

Esas kural olarak yukarıda da belirtildiği gibi, fiili ihraç tarihinden itibaren 180 gün içinde İBKB düzenlenmesi zorunludur. (istisnai durumlar yukarıda sayılmıştır)

İhracat bedelleri 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanunun "Ödeme hizmeti sağlayıcısı" başlıklı 13'üncü maddesinde belirtilen ödeme hizmeti sağlayıcıları aracılığıyla da yurda getirilebilir. Bunlar;

- 5411 sayılı Kanun kapsamındaki bankalar,
- Elektronik para kuruluşları,
- Ödeme kuruluşları,
- Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi.

Söz konusu bedellerin ihracat bedeli olarak kabulü bankalar tarafından yapılacaktır. İlgililerce ödeme ve elektronik para kuruluşlarına havale olarak gelen ihracat bedelinin, ilgili kuruluştan efektif olarak alınması ya da bir bankaya havale edilmesi halinde bu efektifin/havalenin bir banka tarafından ihracat bedeli olarak kabulünün 30 gün içerisinde yapılması gerekmektedir. Ayrıca, söz konusu bedellerin kabulü bu efektifin/havalenin yurt dışından geldiğine ilişkin aracı ödeme/elektronik para kuruluşu yazısının ibrazı veya kabul işlemini yapacak bankaca efektif/havale konusu dövizlerin yurt dışından havale olarak geldiğinin ödeme/elektronik para kuruluşundan yazılı teyidinin alınması kaydıyla yapılacaktır.

İhracat Bedelinin İhracatçı Dışındaki Kimselerin Yurtiçi Hesaplarına Gönderilmesi

İhracatçı firma dışındaki ithalatçı, tedarikçi, aracı vb. olan Türkiye'de yerleşik farklı firmaların yurt içi hesaplarına gönderilen ihracat bedellerinde; yurt dışından ihracat bedeli tutar kadar döviz veya Türk parası geldiğinin satış sözleşmesi, kesin veya proforma fatura, Gümrük Beyannamesi örneği (Gümrük Beyannamesi bilgileri), banka hesap özeti gibi belgelerle tevsik edilmesi, süreler ile ilgili hükümlere aykırılık oluşmadığının tespit edilmesi ile işlem ve kişilerle ilgili uluslararası yaptırımların dikkate alınması kaydıyla; anılan firmaların yurt içi hesaplarından döviz veya Türk parası cinsinden ihracatçının hesabına yapılan havalelerin ihracat bedeli olarak kabulü mümkündür.

Gümrük Beyannamesinde kayıtlı imalatçı veya tedarikçi firma lehine gelen dövizin, imalatçı veya tedarikçi ile ihracatçı firmanın yazılı beyanının alınması kaydıyla ihracatçı firma adına ihracat bedeli olarak kabulü de yapılabilir.

Gümrük Beyannamesinde imalatçı veya tedarikçi firma unvanının kayıtlı olmadığı işlemlerde, ihraç konusu malın imalatçı veya tedarikçi firma tarafından ihracatçı firmaya satıldığına dair faturanın ibraz edilmesi ve ihracatçı ile imalatçı veya tedarikçi firmanın yazılı beyanının alınması kaydıyla da ihracatçı firma adına ihracat bedeli olarak kabulü yapılabilir.

İhracat Bedellerine İlişkin Esaslar Broşürü

İhracat Bedelinin İhracat Bedeli Kabul Belgesi (İBKB) Düzenlenmeden Başka Bir Hesaba Transfer Edilmesi Veya Efektif (Nakit) Olarak Alınması Halinde

İhracatçının hesabına yurt dışından transfer edilen ihracat bedelinin İBKB düzenlenmeden başka bir hesaba transfer edilmesi veya efektif olarak alınması halinde; hesaba ilk transfer edilen bedelin yurt dışı kaynaklı olduğunun transferin geldiği bankanın; tutar, transfer tarafları ve ilgili açıklamalar ile SWIFT mesajını içeren yazılı beyanının ibrazı ve bedelin ihracat işlemi ile ilgili olduğunun satış sözleşmesi, kesin veya proforma fatura, Gümrük Beyannamesi örneği (Gümrük Beyannamesi bilgileri), banka hesap özeti gibi belgelerle tevsik edilmesi, süreler ile ilgili hükümlere aykırılık oluşmadığının tespit edilmesi, işlem ve kişilerle ilgili uluslararası yaptırımların dikkate alınması ve başka bir bankaya bedelin yurt dışından geldiğine ilişkin bu kapsamda yazı verilmediğinin tevsiki kaydıyla söz konusu bedelin ihracat bedeli olarak kabulü mümkündür. Diğer taraftan, ihracatçı tarafından, Döviz Alım Belgesi (DAB) düzenlenmesinin talep edilmesi halinde yukarıda belirtilen şartlar yanında ihracatçının hesabına yurt içindeki başka bir hesaptan söz konusu tutar kadar dövizin veya Türk lirasının tekrar transfer edilmesi kaydıyla Döviz Alım Belgesi (DAB) düzenlenmesi mümkündür.

İhracat Bedelinin İhracat Bedeli Kabul Belgesi (İBKB) Düzenlendikten Sonra Başka Bir Bankaya Transfer Edilmesi Durumunda

İhracat bedelinin İBKB düzenlendikten sonra başka bir bankaya transfer edilmesi durumunda, İBKB düzenleyen banka tarafından kabulü yapılan tutarla ilgili olarak bedelin transfer edildiği bankaya yazılı bildirimde bulunulur ve söz konusu tutarla ilgili olarak tekrar İBKB düzenlenmeyecektir. İhracat bedelinin birden fazla kez transferinin söz konusu olması durumunda her transferde transferi yapan banka tarafından transfer yapılan bankaya bedele ilişkin daha önce İBKB düzenlenip düzenlenmediğini belirten yazılı bildirimde bulunulur.

İhracat Bedelinin Kabulünde Özellikli Durumlar

Yabancı taşıtlar ile yabancı ülkelere sefer yapan yerli taşıtlara ihracat rejimine göre verilen yağ, yakıt, temizlik maddeleri ve kumanyaya ilişkin mal bedelleri

Yabancı taşıtlar ile yabancı ülkelere sefer yapan yerli taşıtlara ihracat rejimine göre verilen yağ, yakıt, temizlik maddeleri ve kumanyaya ilişkin mal bedelinin, Türkiye'de yerleşik alıcı firmalar tarafından yurt içinden yapılan havalelerle ödenmesi halinde bu ödemenin ihracat bedeli olarak kabulü mümkündür.

İhracat bedelinin Türkiye'deki bankalarca yurt dışındaki bankalar ile gerçek veya tüzel kişilere açılan kredilerden karşılanması

İhracat bedelinin Türkiye'deki bankalarca yurt dışındaki bankalar ile gerçek veya tüzel kişilere açılan kredilerden karşılanması mümkündür.

İhracat Bedellerine İlişkin Esaslar Broşürü

Kamu Kurum Ve Kuruluşlarınca Yapılan İhracatlar

Kamu kurum ve kuruluşları (5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri olarak ifade edilen, anılan Kanun'un I, II, III ve IV sayılı cetvellerinde bahsedilen kurumlar, idareler ve mahalli idareler ile doğrudan ve dolaylı olarak en az %50'si bu kurum ve idarelere ait olan şirketler dahil) tarafından yapılan ihracata ilişkin bedellerin, ithalatçının ülkesinin Türkiye'de bulunan büyükelçilik veya yabancı diplomatik temsilcilikleri ile ithalatçı firmalar ile bu firmaların grup şirketlerinin Türkiye'de bulunan banka hesaplarından yapılan transferlerle ödenmesi halinde ya da Türkiye'deki bankalarca düzenlenen ve bedeli yurt dışından gelmeyen çeklerle bu ödemenin ihracat bedeli olarak kabulü mümkündür.

Döviz Tevdiat Hesabından İhracat Bedeli Kabulü

Dövizin yurt dışından geldiğinin tespiti kaydıyla dışarıda yerleşik gerçek veya tüzel kişiler adına açılan döviz tevdiat hesaplarından ihracatçının hesabına transfer edilen bedellerin bankalarca ihracat bedeli olarak kabulü mümkündür. Ancak yurt dışında yerleşik kişiler adına açılan döviz tevdiat hesaplarına, Türkiye'deki ithalatçı firmaca ödenen ithalat bedelinin, hesap sahibince verilen vekâletname çerçevesinde Türkiye'deki ithalatçı firma veya üçüncü kişilerce ihracat bedelinin kabulünde kullanılması mümkün bulunmamaktadır.

Yurt dışında taahhüt faaliyetlerinde bulunan Türk firmalarının, sıfatlarını tevsik etmeleri kaydıyla yurda getirilmesi zorunlu olmayan dövizlerle açtıracakları döviz tevdiat hesaplarından ya da yurt içinde veya dışındaki bankalardan sağladıkları döviz kredisyle açılan hesaplardan yurt dışındaki taahhüt işleri kapsamında yapılan ihracatın bedelleri ödenebilir.

Türkiye'de kamu kurum ve kuruluşlarınca açılan uluslararası ihaleyi kazanan Türk müteahhithlerinin hak edişleri karşılığında elde ettikleri Türk lirası tutarın veya karşılığının dövize dönüştürülmesi suretiyle (şöz konusu tutarın istihkak karşılığı olduğunun tevsiki kaydıyla) elde edilen döviz tutarı, bu firmaların yurt dışında üstlendikleri işlerle ilgili olarak yapılan ihracat bedellerinin karşılığı olarak kullanılabilir.

İhracatçı firmanın vekili bulunan kişi veya firma adına yurt dışından gelen dövizlerle açılan döviz tevdiat hesaplarından, vekâletnamenin fiili ihraçtan önce düzenlenmesi şartıyla vekili bulunulan ihracatçı firma adına ihracat bedeli kabulü yapılabilir.

Türkiye'de yerleşik sayılmakla birlikte yurt dışında serbest meslek ve müstakil iş sahibi olarak çalışan ve bu faaliyetlerini yurt dışındaki temsilciliklerimizden alınacak belgeler veya pasaport kayıtlarıyla tevsik eden kişiler adına açılacak döviz tevdiat hesaplarından transfer edilen dövizlerin, yurt dışından geldiğinin ve ihracatın aynı kişiye yapıldığının tespiti kaydıyla ihracat bedeli olarak kabulü yapılabilir.

Efektif (Nakit) Olarak Getirilen İhracat Bedelleri

Efektif (nakit) olarak getirilen ihracat bedelinin yurt dışından getirildiğinin tespiti gümrük idarelerince onaylı Nakit Beyan Formu (NBF) ile yapılır. NBF konusu efektifin ihracat bedeli olarak kabulünün yapılabilmesi için; Nakit Beyan Formu'nun (NBF) düzenlenme tarihinden itibaren 30 gün içinde Nakit Beyan Formu'nun (NBF) ve bu efektifin bankalara tevdi edilmesi,

Nakit Beyan Formu'nun (NBF) "Geliş Sebebi" bölümünde efektiflerin getirilme sebebinin ihracat ile ilgili olduğunu belirtir bir ifadenin kayıtlı olması,

İhracat bedeli başkası adına getiriliyorsa Nakit Beyan Formu'nun (NBF) ilgili kısımlarının bu hususu belirtecek şekilde doldurulması veya bu hususun açıklama olarak Nakit Beyan Formu'nda (NBF) yer alması,

Tevdiat sırasında Nakit Beyan Formu'nu (NBF) ibraz eden şahsın kimlik tespitinin yapılması,

İhracatçının ihracat işlemiyle ilgili yazılı beyanı, işlemin niteliğine göre proforma fatura, satış sözleşmesi, kesin satış faturası veya Gümrük Beyannamesinin bir örneği (Gümrük Beyanname bilgilerinin) yanı sıra ihracatçı veya ithalatçının yazılı beyanında Nakit Beyan Formu'nda (NBF) kimliği belirlenen şahıs ile Nakit Beyan Formu (NBF) sahibi ihracatçı ve ithalatçı arasındaki illiyet bağının belirtilerek bankalara ibraz edilmesi,

Nakit Beyan Formu'nda (NBF) kayıtlı efektif tutarının tamamen İhracat Bedeli Kabul Formu (İBKB) bağlanması halinde, Nakit Beyan Formu (NBF) aslının ilgisine iade edilmeyerek bankalar tarafından alıkonulması, kısmen bağlanması halinde ise, Nakit Beyan Formu (NBF) aslı üzerine İhracat Bedeli Kabul Formu'na (İBKB) bağlanan tutara ilişkin not düşülerek fotokopisi alındıktan sonra aslının ilgisine iade edilmesi, gerekir.

Üçüncü kişilerce getirilen efektifin ihracatçı adına kabulü tevdiatın ihracatçının kendisine veya hesabına yapılması şartıyla mümkündür.

İhracat Bedellerine İlişkin Esaslar Broşürü

Bankacılık Sisteminin Gelişmediği Ülkelerle Yapılan İhracat

İhracat bedellerinin bankacılık sistemiyle doğrudan ülkemize transferinin mümkün olmadığı Irak, Libya ve Moritanya'ya yapılan ihracat işlemlerinde ihracat bedelinin bankalarca kabulünün;

İthalatçının Türkiye'deki bankalarda bulunan hesaplarından transferi yoluyla

İhracat bedelinin ihracat işlemiyle ilişkisi kurulmak şartıyla üçüncü bir ülkeden bankalar aracılığıyla transferi yoluyla

İhracatçının yazılı beyanının yanı sıra işlemin niteliğine göre satış sözleşmesi ya da kesin satış faturası (veya proforma fatura) ile Gümrük Beyannamesinin bir örneği (Gümrük Beyannamesi bilgileri) ibraz edilmek kaydıyla Nakit Beyan Formu (NBF) aranmaksızın efektif olarak

Peşin döviz olarak getirilen bedellerde, ihracatçının yazılı beyanının yanı sıra işlemin niteliğine göre satış sözleşmesi ya da kesin satış faturası (veya proforma fatura) ibraz edilmek kaydıyla Nakit Beyan Formu (NBF) aranmaksızın efektif olarak yapılması mümkündür.

(Suç gelirlerinin aklanması ve terörün finansmanına yönelik mevzuat hükümleri saklıdır.)

Ayrıca bankacılık sistemiyle doğrudan ülkemize transferinin mümkün olmadığı ülkelere yapılan ihracatta ihracat bedelinin üçüncü kişiler tarafından efektif olarak bankaya getirilmesi halinde söz konusu bedellerin bankalarca ihracat bedeli olarak kabulü için ihracatçı veya ithalatçı tarafından bedeli getiren üçüncü kişiye bedelin bankaya getirilmesinden önce vekâletname verilmiş olması gerekmektedir.

İhracat bedellerinin bankacılık sistemiyle doğrudan ülkemize transferinin mümkün olmadığı diğer ülkeler T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir.

İhracat Bedellerine İlişkin Esaslar Broşürü

Türk Lirası ile İhracat Esasları

Peşin bedel ve alıcı firma prefinansmanı dışında ihracat bedelinin Türk lirası olarak kabulü için satış sözleşmesi, akreditif mektubu veya banka garanti mektubunda bedelin Türk lirası olarak tahsil edileceğinin beyan edilmiş olması veya alıcıya gönderilecek faturanın Türk lirası olarak düzenlenmiş ya da Gümrük Beyannamesi'nin 22 nci hanesinde Türk Lirası olarak beyan edilmiş olması gerekir.

Ayrıca Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne yapılan ihracatta, ihracat bedeli birinci fıkrada belirtilen belgelerde döviz olarak gösterilmiş olsa dahi Türk lirası olarak kabul edilebilir.

Türk lirası olarak tahsil edileceği beyan edilen ihracat bedelinin kısmen veya tamamen döviz olarak kabulü halinde Gümrük Beyannamesinin 22'nci hanesinde kayıtlı Türk lirası tutar; Gümrük Beyannamesi nin düzenlendiği tarih ile bedelin bankaya getirildiği tarihteki Merkez Bankası döviz alış kurlarından lehe olanı esas alınarak kabul edilecek döviz cinsine çevrilir.

İhracat Bedelinin Tespitinde Dikkate Alınacak Değer ve Özellikli Durumlar

Yukarıda da bahsedildiği üzere ihracat bedelinin tespitinde Gümrük Beyannamesinin 22'nci hanesindeki değer esas alınması kuraldır. Ancak bu hanede belirtilen tutarın mal bedelinin dışında navlun ve/veya sigortayı da kapsaması ve ihracat bedeli olarak 22'nci hanede kayıtlı tutarın faturada kayıtlı tutara eşit olması halinde faturada kayıtlı bedel esas alınır. Gümrük Beyannamesinin 22'nci hanesinde kayıtlı tutarın faturada kayıtlı tutardan farklı olması ve Gümrük Beyannamesinin 22'nci hanesinde kayıtlı olan döviz tutarının ABD doları dışında bir döviz cinsinden olması halinde Gümrük Beyannamesinin "İstatistiki kıymet" başlıklı 46'nci hanesindeki ABD doları olarak gösterilen değer dikkate alınır.

Gümrük Beyannamesinde beyan edilen değerlerle kontrol sırasında gümrük müdürlüklerince belirlenen değerlerin farklı olması halinde ihracat bedelinin tespitinde, Gümrük Beyannamesinin "Sevk/İhracat Gümrük İdaresi Kontrolü" başlıklı "E" veya "Hareket Gümrük İdaresi Kontrolü" başlıklı "D" hanesinde yer alan kayıtlar dikkate alınır. Konsinye ihracatta ihracat bedeli olarak kesin satış faturasında kayıtlı bedel esas alınır.

Dikkate Alınacak Kur

Gümrük Beyannamesinin 22'nci hanesinde kayıtlı döviz cinsi ile ihracatçıya ödenen döviz cinsinin farklı olması halinde kapatma işlemleri için yapılacak hesaplamalarda; fiili ihracat tarihindeki Merkez Bankası çapraz kurları kullanılır.

İhracat Fiyatının Değişmesi

Fiili ihracattan sonra ihracat fiyatında lehte değişiklik yapılması halinde ihracatçının talebine ve fiyat değişikliğine ilişkin faturanın ibrazı üzerine fark tutarın ihracat bedeli olarak kabulü yapılabilir.

Fiili ihracattan sonra ihracat fiyatında aleyhte değişiklik yapılması halinde ihracatçının yazılı beyanı ve fiyat değişikliğine ilişkin faturanın ibrazı üzerine Gümrük Beyannamesi'nin 22'nci hanesinde belirtilen tutar ile fiyat değişikliğine ilişkin faturada belirtilen tutar arasındaki fark hesap kapatma işlemlerinde dikkate alınmaz.

İhracat Bedellerine İlişkin Esaslar Broşürü

İhracat Bedellerinin Transferinde Özellikli Durumlar

Gümrük Beyannamesinde kayıtlı alıcı firma veya bu firma dışındaki gerçek veya tüzel kişiler tarafından yurt dışından havale olarak gönderilen dövizin, herhangi bir referans veya fatura numarasıyla irtibatlandırılmış olup olmadığına bakılmaksızın ihracatçının beyan edeceği Gümrük Beyannamesi konusu ihracatın bedeli olarak kabulü mümkündür. Ancak, serbest bölgelerdeki bankalar aracılığıyla yapılan havalelere istinaden döviz kabulü, sadece Gümrük Beyannamesinde alıcının bulunduğu ve malın gideceği yer olarak serbest bölgenin gösterilmesi halinde yapılabilir. Serbest bölgeler dışındaki başka ülkelere yapılan ihracat bedelinin serbest bölgeden gönderilen havaleye istinaden kabulü yapılamaz.

İhracatçı firmaların yurt dışında bulunan bankalardaki hesaplarından Türkiye'deki bankalardaki hesaplarına ihracat bedeli açıklaması ile yapılan transferlerin bankalarca ihracat bedeli olarak kabulü, söz konusu hesaba ihracatçının Türkiye'deki hesaplarından veya yurt dışındaki başka hesaplarından para transfer edilmediğinin, gümrük beyannamesi tarihinden sonraki 180 güne ait hesap hareketlerini gösterir belgelerin aracı bankalara ibraz edilmesi ve aracı bankaca hesap hareketlerinin kontrolü suretiyle durumu teyit etmesi kaydıyla yapılabilir. Ancak, firmaların vadeli satışları nedeniyle ithalatçıların toplu olarak yaptığı ödemeler ile konsinye satışların bedellerini, yurt dışındaki hesaplarında topladıklarını belgelemeleri ve söz konusu bedelleri gecikmeksizin yurda getirmeleri halinde yurt dışındaki hesabın hareketlerini gösteren belge aranmaksızın bankalarca ihracat bedeli kabulü yapılabilir.

İhracat Bedelinin Diğer Yöntemlerle Tahsili

- İhracatçılarınca ihracat bedeli olarak tahsil veya iştirâ (vadesi gelmemiş çekin iskonto edilerek karşılığının ihracatçıya verilmesi) için tevdi edilen banka veya şahıs çekinin bankalarca iştirâya alınması halinde;
- Çekin keşidecisi yurt dışındaki banka ise iştirâ anında İBKB düzenlenebilir.
- Çekin keşidecisi şahıs ise çek karşılığı muhabir hesaplarına alacak geçmeden İBKB düzenlenemez.
- İhracat bedeli olarak tevdi edilen çeklerin efektif olarak getirilen ihracat bedelinden farklı olarak yurda girişinde gümrük idarelerine beyan edilme zorunluluğu yoktur.
- Türkiye'deki bankalarca düzenlenen çeklerin iştirâ edilerek ihracata ilişkin İBKB düzenlenebilmesi için çeki düzenleyen bankanın çek bedelinin yurt dışından geldiğini belirten yazısı aranır.
- İhracat bedelinin kredi kartıyla tahsil edildiği işlemlerde, kredi kartının yurt dışından verilmiş olduğunun tespiti şarttır. Bu işlemlerde, fiş (slip) bedelinin ihracatçıya ödendiği tarih itibarıyla talebe göre her bir fiş için ayrı ayrı ya da fiş bedellerinin tamamı için tek bir İBKB düzenlenebilir. Fiş bedellerinin tamamı üzerinden tek bir İBKB düzenlendiği işlemlerde, peşin bedel hesabı diğer firmalara gerçekleştirilen ihracatla kapatılabilir. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne yapılan ihracata ilişkin bedellerin, ithalatçıya ait ve Türkiye'deki bankaların Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ndeki şubelerinden alınan kredi kartları ile tahsil edilmesi mümkündür.

İhracat Bedellerine İlişkin Esaslar Broşürü

Alıcısı Tarafından Kabul Edilmeyen Mallar

Alıcısı tarafından kabul edilmeyen malların yurda getirilmeden başka bir firmaya satışına ilişkin talepler İhracat Yönetmeliğinin 14'üncü maddesi hükümleri çerçevesinde sonuçlandırılır. Buna göre;

Alıcısı tarafından kabul edilmeyen mallar karşılığında aynı bedel ve şartlarla mal ihracına ilişkin talepler, durumu gösterir belgelere istinaden gümrük mevzuatı çerçevesinde giriş ve çıkışta ayniyeti tespit edilmek suretiyle gümrük idarelerince sonuçlandırılır.

Alıcısı tarafından kabul edilmeyen malların başka bedel ve şartlarla aynı veya farklı alıcılara satışına ilişkin talepler, durumu gösterir belgeler ve yeni satış sözleşmesine ait İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğince onaylı faturanın ibrazından sonra gümrük idarelerince sonuçlandırılır.

Gümrük idarelerince sonuçlandırılan talepler ilgili İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğine ve mükellefin bağlı bulunduğu vergi dairesine bildirilir.

Alıcısı tarafından kabul edilmeyen malların bozulabilir nitelikte olması halinde, bu tür talepler İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği veya daha sonra İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğine bilgi vermek kaydıyla Müsteşarlık yurt dışı teşkilatınca sonuçlandırılır. Müsteşarlık yurt dışı teşkilatınca sonuçlandırılan talepler, ilgili gümrük idaresine bildirilir.

Yukarıda yer alan hususlar, ihracatın desteklenmesine yönelik mevzuat kapsamında yapılmış olması halinde, ait olduğu mevzuat hükümlerine tabidir.

İlgili gümrük idarelerince Gümrük Beyannamesine gerekli değişiklikler işlenir ve yenilenen Gümrük Beyannamesi yeni fatura tarihi de belirtilmek suretiyle ihracat hesabının takibinin yapılmasını teminen aracı bankaya bildirilir. Bu işlemle ilgili bedel getirme süresinin tespitinde yeni fatura tarihi esas alınır.

İhracat Bedellerine İlişkin Çeşitli Hususlar

İthalatçı tarafından düzenlenen bono ve/veya ihracatçı tarafından düzenlenerek ithalatçı tarafından kabul edilen poliçe bedelleri, bedelin yurt dışından tahsil edildiğinin tevsiki kaydıyla, ihracat hesabının kapatılmasında kullanılabilir.

İmalatçı ya da tedarikçi tarafından yazılı olarak talep edilmesi durumunda imalatçı ve/veya tedarikçi adına gelen dövizin kabulü yapılarak ihracat bedeli imalatçı ve/veya tedarikçi firmalara ödenirken İBKB aracı ihracatçı adına da düzenlenebilir.

Aracı ihracatçı tarafından gerçekleştirilen ihracata ilişkin bedelin imalatçı ve/veya tedarikçiye döviz olarak temlikinden sonra tahsil edilmesi halinde, imalatçı veya tedarikçi tarafından söz konusu bedelin ihracat bedeli olarak kabulünün yapılmasının talep edilmesi durumunda bu dövizlerin ihracat bedeli açıklaması ile imalatçı ve/veya tedarikçi firma adına kabulü yapılabilir. İmalatçı ve/veya tedarikçi firma adına kabulü yapılan tutarlarla ilgili olarak aracı bankaya aracı ihracatçı tarafından yazılı olarak bildirimde bulunulur.

Yurt dışı fuarlarda teşhir edilmek üzere ATA karnesi (ATA karneleri uluslararası Geçici İthalat Sözleşmesi ve Ekleri kapsamında, taraf ülkeler arasında, başka herhangi bir belgeye gerek duyulmaksızın, eşyanın geçici olarak ithalat ve ihracatını sağlayan gümrük belgeleridir) ile geçici ihracı yapılan ancak fuarda kesin satışı gerçekleştirilen mallara ilişkin fatura tutarının, ihracat bedeli olarak kabulünün yapılması mümkündür.

İhracat Bedellerine İlişkin Esaslar Broşürü

İhracat Alacağıın İskontosu

İhracat alacağıın Türkiye'deki bankalara iskonto ettirilmesi halinde;

Gayri kabili rücu iskonto işleminde İBKB iskonto tarihinde,

Kabili rücu iskonto işleminde İBKB bankanın muhabetleri nezdindeki hesaplarının alacaklandırıldığı tarihte iskonto edilen bedelin tamamı üzerinden düzenlenir.

İhracat alacağıın yurt dışındaki bankalara iskonto ettirilmesi halinde İBKB, en erken senet bedelinin Türkiye'deki bankanın muhabetleri nezdindeki hesaplarına alacak kaydedildiği tarihte, gelen bedel kadar düzenlenir.

İBKB üzerine iskonto tutarına ilişkin not konulur.

Faktoring İşlemleri

İhracattan doğan alacak hakkının ihracatçı tarafından faktoring sözleşmesi çerçevesinde faktoring şirketine temlik edildiği faktoring işlemlerinde;

İhracat bedelinin faktoring şirketi tarafından yurt dışı kaynaklı dövizlerle hesaba transferi veya getirilmesi halinde faktoring şirketinin aracı bankaya göndereceği, üzerinde GB'nin tarih ve sayısı ile temliğe konu fatura tarihi ve numarasını içeren yazılı talimatı ve ihracatçının beyanına istinaden bankalarca bedel kabul edilerek İBKB ihracatçı firma adına düzenlenir. İBKB üzerine faktoring masraflarına ilişkin not eklenir.

İhracat bedelinin faktoring şirketinin yurt içi kaynaklarından hesaba transferi veya getirilmesi halinde faktoring sözleşmesinin bankaya ibrazı üzerine, ihracat hesabının kapatılmasına ilişkin sorumluluğun faktoring şirketine ait olması halinde, ihracat bedeli dövizler yurda getirildiğinde, faktoring şirketinin GB'nin tarih ve sayısı ile üzerinde temlik notu bulunan faturanın tarih ve sayısını içeren yazılı talimatına istinaden İBKB ihracatçı firma adına düzenlenir. İBKB üzerine faktoring masraflarına ilişkin not eklenir.

İndirim ve Mahsup İşlemleri

İhracatla ilgili navlun, sigorta primi, komisyon, ardiye, depolama, antrepo, gümrük resmi, harç ve faktoring masrafları ile uluslararası para piyasalarında geçerli faiz oranlarını geçmemek üzere iskonto giderleri gibi masraflar için yapılacak indirimler ile konsinyasyon yoluyla ihraç edilen mallarla ilgili nakil, muhafaza, bakım ve fümügasyon, rafa (maniplasyon), satış ve benzeri masrafların ihracat bedelinden mahsubu aracı bankalarca incelenip sonuçlandırılır.

Ticari teamüllerin gereği olarak satış akdinde veya akreditiflerde ayrıca varış yerinde tartı ve analiz yapılması şartı bulunuyorsa, tartı ve analiz sonucunda tespit edilen vezin noksanlığı veya kalite farkı ile ekspertiz ve tahkim ücretleri ve rafa (maniplasyon) masraflarının (hariçteki gözetme şirketleri ücretleri dahil) mal bedelinden mahsubu aracı bankalarca incelenip sonuçlandırılır.

Bu giderlerin ihracat bedelinden indirilmesi veya mahsup edilmesi sebebiyle ihracat bedelinin bu giderler kadar eksik gönderilmesi halinde bu durum aracı bankaya belgelendirilir. Düzenlenen İBKB üzerine söz konusu giderlerin türü ve tutarıyla ilgili not konulur.

İhracat bedelinin mahsuben ödemede kullanılabilmesi için mahsup talebinin bedel getirme süreleri içinde veya verilen ek süreler ya da gönderilen ihtarnama süresi içerisinde yapılması gerekir.

İthalat bedellerinin ihracat bedelinden mahsup işleminde kullanılabilmesi için ithalat konusu malların serbest dolaşıma giriş tarihi ile ihraç konusu malların fiili ihraç tarihi arasında azami 180 gün olması gerekir. Ancak, Dahilde İşleme Rejimi kapsamında ihraç edilecek bir ürün için ihracat öncesi yapılan ithalatta, ithal edilen malların serbest dolaşıma giriş tarihi ile ihraç konusu malların fiili ihraç tarihi arasında 180 günden fazla süre bulunması halinde dahilde işlem izni için (Dahilde İşleme İzin Belgesi, Dahilde İşleme İzni) Ticaret Bakanlığınca verilen sürenin (söz konusu sürenin ilgili mevzuat hükümlerince uzatılması halinde verilen ek süre de dahil olacak şekilde) mahsup işlemlerinin yapılmasında ihraç ve ithal arasındaki azami süre olarak dikkate alınması mümkündür.

Dâhilde İşleme Rejimi kapsamında yurt dışından geçici olarak ithal edilen ve işçilik uygulanarak ihraç edilen mallara ilişkin işlemlerde ihraç bedellerinin yurda getirilme süresi içinde kalınması kaydıyla, ilgili GB'lerin birer örneğinin/GB bilgilerinin bankalara ibrazı durumunda mal ihraç ve ithal bedellerinin yurda getirilmesine gerek kalmadan bankalarca mahsubu mümkündür. Ancak mahsup sonrası kalan tutar için fiili ihraç tarihinden itibaren 180 gün içinde İBKB düzenlenmesi zorunludur.

Gemi ve uçak alımı için yurt dışından sağlanan kredilerin ihracat bedeli dövizlerle mahsuben ödenmesinde; ihracat bedelinin, kredinin teminatı olan ipoteğin çözülerek kredinin ödenmesi sebebiyle muhabet hesaplarına alacak verilemediği hallerde, kredi kullandırılan yurt dışındaki kuruluşun kredi borcunun ödendiğine dair yazılı beyanı ile ipoteğin terkin edildiğini gösteren sicil kaydının bedel getirme süreleri içinde ihracata aracılık eden bankaya ibrazı kaydıyla ihracat hesabı yazılı beyanda belirtilen tutar kadar kapatılır.

İhracat Bedellerine İlişkin Esaslar Broşürü

İndirim ve Mahsup İşlemleri

Dış ticaret mevzuatı hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilen mal ihraç ve ithalinde ihraç bedellerinin yurda getirilme süresi içinde veya verilen ek süreler ya da gönderilen ihtarname süresi içerisinde kalınması kaydıyla, ilgili Gümrük Beyannamesinin birer örneği (Gümrük Beyanname bilgilerinin) bankalara ibrazı durumunda mal ihraç ve ithal bedellerinin bankalarca mahsubu mümkündür. Ancak mahsup sonrası kalan tutar için fiili ihraç tarihinden itibaren 180 gün içinde İBKB düzenlenmesi zorunludur.

Mahsuben ödemede kullanılacak döviz cinsi ile mahsuben ödenecek (transfer edilecek) gidere ilişkin döviz cinsinin farklı olması halinde mahsuben ödenecek azami tutar mahsup tarihindeki Merkez Bankası çapraz kurları esas alınmak suretiyle tespit edilir.

Aracı ihracatçı vasıtasıyla yapılan ihracatta, ihracat bedeli, ihracatçının onayı ile imalatçının veya tedarikçinin bu maddede sayılan bütün döviz giderlerinin mahsuben ödenmesinde kullanılabilir.

Aynı Gümrük Beyannamesinde kayıtlı imalatçı/tedarikçi firma ile ihracatçı firmanın grup firması olması durumunda, ihraç bedellerinin yurda getirilme süresi içinde kalınması ve ihracatçının yazılı onayının alınması kaydıyla, ihracat bedeli imalatçı/tedarikçi firmanın yaptığı ithalata ilişkin bedellerin mahsuben ödenmesinde kullanılabilir.

Yurt dışından emtia kredisi kullanan ihracatçıların bankalara teminat olarak verdikleri stoklarının ihracatında, ihraç bedellerinin yurda getirilme süresi içinde kalınması ve ilgili kredi sözleşmesinin ve kredi ödemesini tevsik edici belgelerin bankalara ibrazı kaydıyla, ihracat bedellerinin söz konusu emtia kredisi ödemeleri ile mahsup edilmesi durumunda, mahsup edilen tutarların yurda getirilmesi zorunlu değildir. Ancak mahsup sonrası kalan tutar için fiili ihraç tarihinden itibaren 180 gün içinde İBKB düzenlenmesi zorunludur.

İhracatçılar tarafından yurt dışındaki iştiraklerine gerçekleştirilen ihracata ilişkin bedellerin ihracatçının aynı iştirakine söz konusu ihracatın fiili ihraç tarihinden sonra sermaye olarak ilave edilecek tutar ile mahsubunda, ihracat bedellerinin yurda getirilme süresi içinde kalınması ve İthalatçının ihracatçının iştiraki olduğuna ilişkin ilgili ticaret sicil kayıtlarının,

İthalatçının bahse konu ihracat bedellerinin sermayeye eklendiğine/ekleneceğine ilişkin sermaye artırım tutarını içeren yazılı beyanının,

Sermaye artırımının henüz gerçekleştirilmemiş olması halinde ithalatçı firmanın yönetim kurulunun sermaye artırım kararı,

Sermaye artırımının gerçekleştirilmiş olması halinde ise sermaye artırımına ilişkin tescil belgesinin ibraz edilmesi kaydıyla, ihracat bedelinin mahsup edilen kısmının yurda getirilmesi zorunlu değildir. Mahsup sonrasında kalan tutar için fiili ihraç tarihinden itibaren 180 gün içinde İBKB düzenlenmesi zorunludur. Mahsup işlemi gerçekleştirildiğinde, sermaye artırımını henüz gerçekleştirilmemiş ise sermaye artırımına ilişkin tescil belgesi yönetim kurulunun sermaye artırım kararı tarihinden itibaren üç ay içinde mahsup işlemi gerçekleştiren bankaya ibraz edilir. Söz konusu tescil belgesinin bankaya ibraz edilmemesi halinde mahsup edilen tutar banka tarafından yurda getirilmeyen ihracat bedeli olarak değerlendirilir. Açık kalan ihracat hesabının süresi içinde kapatılmaması halinde, aracı banka tarafından Vergi Dairesi Başkanlıkları veya Vergi Dairesi Müdürlüklerine gerekli bildirimlerde bulunulur.

Gemi ihracatına ilişkin gemi yapım sözleşmesinin ifası kapsamında ve söz konusu sözleşme süresi içerisinde ilgili ithalatın gemi yapımı için gerçekleştirildiğinin satış sözleşme, kesin veya proforma fatura, Gümrük Beyannamesi örneği (Gümrük Beyanname bilgileri), banka hesap özeti gibi belgelerle aracı bankaya tevsik edilmesi ve ihracatçıdan söz konusu ithalat bedellerinin başka bir ihracat bedelinin mahsubunda kullanılmadığına ve kullanılmayacağına ilişkin yazılı beyan alınması koşuluyla söz konusu ithalat bedellerinin gemi ihracatına ilişkin bedellerden mahsubu mümkündür.

Kıymetli madenler aracı kuruluşları tarafından aracılık edilen işlenmemiş kıymetli madenler ithalinde; İthalata ilişkin Gümrük Beyannamesinde ihracatçının ve/veya ilgili ihracata ilişkin Gümrük Beyannamesi tarih ve sayı bilgilerine yer verilmesi,

İthalatın ödeme şeklinin "bedelsiz" olarak Gümrük İdarelerine beyan edilmesi,

İlgili ihracat işleminin Gümrük Beyannamesi bilgilerini, yapılan ithalatın standart işlenmemiş altın türünden karşılığını ve bunun Borsa İstanbul A.Ş.'nin Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasasında gerçekleşen fiili ithal tarihindeki günlük ortalama fiyat ile hesaplanan döviz cinsinden karşılığını içeren ve Borsa İstanbul A.Ş. tarafından onaylanan yazılı beyanın kıymetli madenler aracı kuruluşunca sunulması,

Kıymetli madenler aracı kuruluşu ile ilgili ihracatçı arasında düzenlenmiş olan aracılık sözleşmesinin bir örneğinin sunulması,

Söz konusu ithalata ilişkin tutarların başka bir ihracat bedelinin mahsubunda kullanılmadığına ve kullanılmayacağına ilişkin yazılı beyanın sunulması,

koşuluyla söz konusu ithalata ilişkin kıymetli madenler aracı kuruluşu tarafından bildirilen tutarların ihracat bedelinden Bankalarca mahsubu mümkün olup mahsup edilen tutarların yurda getirilmesi zorunlu değildir.

İhracat Bedellerine İlişkin Esaslar Broşürü

İhracatçının Serbest Kullanımına Bırakılan Dövizler

Hizmet ihracatı, transit ticaret, Türkiye'de ikamet etmeyenlere özel fatura ile yapılan satış, Türkiye'de ikamet etmeyenlere KDV hesaplanarak yapılan satış, mikro ihracat ve serbest bölge işlem formu kapsamında gerçekleştirilen 5.000,- ABD doları veya karşılığı döviz ya da Türk lirasını geçmeyen tutardaki ihracat işlemlerinde bedellerin tamamının;

Ek:3'te yer alan ülkelere yapılan ihracat işlemlerinde ise bedellerin yüzde ellisinin tasarrufu serbesttir. Ek:3'te sayılan ülkeler; Azerbaycan, Cezayir, Fas, Kazakistan, Mısır, Özbekistan, Tunus, Türkmenistan, Ukrayna dır.

CFR (ithalat ve ihracatta taşınan ürünün, daha önce belirlenmiş limana kadar bütün taşıma masraflarının tamamen ihracatçı firma tarafından karşılanacağını belirtir) ve CIF (Navlun ve sigorta masrafları ödenmiş olarak teslim) teslim şekline göre gerçekleştirilen ihracatta, navlun ve sigorta bedeli ile kiracının satın alma hakkı bulunmayan finansal ve ticari kiralama sözleşmesi çerçevesinde elde edilen kira bedelleri hizmet bedeli döviz olarak kabul edilir.

İhracat Hesabının Kapatılması

Kural olarak; ihracat bedeli dövizlerin (avans dahil) fiili ihraç tarihinden itibaren 180 gün içinde yurda getirilmesi ve İBKB düzenlenmesi halinde ihracat hesabı aracı banka nezdinde kapatılır. (yukarıda bahsedildiği üzere istisnaları mevcut.)

Peşin ödeme ve başka bir ödeme şeklinin peşin ödeme ile birlikte beyan edildiği durumlarda, peşin bedel dâhil ihracat bedelinin fiili ihraç tarihinden itibaren 180 gün içinde yurda getirilmesi halinde ihracat hesabı kapatılır. İhracat bedeli kabulünün, yurda getirme süresi dışında ancak 5 iş günlük ihbar süresi içinde yapılması halinde ihracat hesabı, ilgili

Vergi Dairesi Başkanlığına veya Vergi Dairesi Müdürlüğüne ihbar edilmeksizin kapatılır. İhracat bedeli kabulünün ihbardan sonra yapıldığı işlemlerde ihracat hesabının kapatılmasına ilişkin talepler doğrudan ilgili Vergi Dairesi Başkanlığına veya Vergi Dairesi Müdürlüğüne yapılır.

Uluslararası yaptırımlar çerçevesinde bankaların kabul etmediği ihracat bedellerine ilişkin İBKB düzenlenmemesi sebebiyle açık kalan ihracat hesapları ihtarname süresi içinde söz konusu hususun yer aldığı banka yazısının ibrazı üzerine ilgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce kapatılır.

Türk Eximbank ve Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumundan ihracat kredi sigortası konusunda faaliyet göstermek üzere lisans almış sigorta şirketlerince ihracat kredi sigortası kapsamına alınan ihracat bedelinin süresi içinde tahsil edilememesi sebebiyle kapatılmayan ihracat hesapları, anılan banka veya söz konusu sigorta şirketlerince ihraç bedelinin ilgiliye ödendiğinin tevsiki kaydıyla bankalar tarafından terkin edilerek veya ihtarname süresi ile ek süreler içinde kalınması koşuluyla Vergi Daireleri tarafından kapatılır.

Yürürlükteki İhracat Rejimi ve Finansal Kiralama (leasing) Mevzuatı çerçevesinde kiralama yoluyla yapılan ihracatta; sözleşme sürelerinin 180 günden fazla olması ve 180 gün sonunda sözleşmenin vadesi gelmemiş borçları da içermesi, aylık kira ücreti toplamının 15.000,- ABD Doları veya karşılığı döviz ya da Türk Lirasını geçmemesi halinde kiralananın toplam değeri göz önüne alınmaksızın ihracat hesabı doğrudan bankalarca veya ihtarname süresi ile ek süreler içinde kalınması koşuluyla Vergi Daireleri tarafından terkin edilerek kapatılır.

İhracat Bedellerine İlişkin Esaslar Broşürü

İhracat Hesabının Kapatılacağı Aracı Banka

Aracı banka, Gümrük Beyannamesinin 28 inci hanesinde kayıtlı banka veya ihracatçı tarafından ihracat hesabının kapatılması işlemlerini gerçekleştirmek üzere Gümrük Beyannamesinin bir örneği/GB bilgileri ibraz edilerek anlaşma sağlanan bankayı ifade eder.

İhracat hesabı, peşin ödeme ya da Gümrük Beyannamesinde peşin ödeme ile diğer ödeme şekillerinin birlikte beyan edildiği işlemlerde, peşin bedel kabulünü yapan, bunun dışındaki işlemlerde ise ihracatçı tarafından Gümrük Beyannamesinin 28 inci hanesinde beyan edilen veya ihracatçı tarafından ihracat hesabının kapatılması işlemlerini gerçekleştirmek üzere Gümrük Beyannamesinin bir örneği (Gümrük Beyannamesi bilgileri) ibraz edilerek anlaşma sağlanan aracı banka nezdinde kapatılır. İhracat bedelinin fiili ihraçtan sonra tahsil edildiği ödeme şekillerinde, ihracat bedeli aracı bankadan farklı bir bankaya gönderilmiş ise bedel kabulünü yapan banka, düzenlendiği İBKB ile ibraz edilmesi halinde Gümrük Beyannamesinin bir örneğini (Gümrük Beyannamesi bilgileri) ihracat hesabını kapatacak olan bankaya gönderir.

İhracatçı tarafından ihracat hesabının kapatılması işlemlerini gerçekleştirmek üzere Gümrük Beyannamesinin bir örneği (Gümrük Beyannamesi bilgileri) ibraz edilerek anlaşma sağlanan bankanın Gümrük Beyannamesinin Finansal ve bankacılık veriler başlıklı 28 inci hanesinde beyan edilen bankadan farklı olması durumunda, belirlenen aracı bankanın Gümrük Beyannamesinin 28 inci hanesinde beyan edilen bankaya yazılı olarak bildirimde bulunması zorunludur.

Peşin bedel kabulünü yapan bankanın Gümrük Beyannamesinin 28'nci hanesinde beyan edilen bankadan farklı olması durumunda, kabulü yapan bankanın ihracat hesabının kendisi tarafından takip edildiğine dair Gümrük Beyannamesinin 28 inci hanesinde beyan edilen bankaya bildirimde bulunması zorunludur.

İhracat Hesabının Kapatılmasında İbrazi Zorunlu Belgeler Nelerdir

İhracat hesabının kapatılabilmesi için Gümrük Beyannamesi örneği (Gümrük Beyannamesi bilgileri), ilgili İBKB'ler, satış faturası ile indirim ve mahsup konusu belgelerin aracı bankaya ibrazı zorunludur. Ayrıca yukarıdaki başlıklarda özelliği durumları ispat eden belgelerin olması durumunda bu belgelerin de ibrazı zorunludur.

İhracat Bedelinin Tahsilinde ve İhracat Hesabının Kapatılmasında Sorumluluk Kime Aittir

İhracat bedelinin tahsilinden ve ihracat hesabının yurda getirme süresi içinde (ek süreler dâhil) kapatılmasından ihracatçılar (ihracat bedelinin faktoring şirketinin yurt içi kaynaklarından ödendiği faktoring işlemlerinde faktoring şirketi) sorumludur. İhracata aracılık eden bankalar ise bilgisi dâhilinde olan beyannamelerle ilgili ihracat bedellerinin yurda getirilmesini ve kabulünü izlemekle ve ilgili indirim ve mahsup işlemlerini gerçekleştirmekle yükümlüdür.

İhracat Bedellerine İlişkin Esaslar Broşürü

Terkin

Her bir gümrük beyannamesi itibarıyla;

15.000 ABD doları veya eşitine kadar noksanlığı olan ihracat hesapları doğrudan bankalarca ödeme şekline ve toplam beyanname tutarına olan oranına bakılmaksızın, (ilgili Vergi Dairesi Başkanlığına veya Vergi Dairesi Müdürlüğüne bildirilmeksizin doğrudan bankalarca terkin edilir)

15.000 ABD doları veya eşitinden yüksek olmakla birlikte 100.000 ABD doları veya eşitini aşmamak üzere, beyanname veya formda yer alan bedelin %10'una kadar noksanlığı olan (sigorta bedellerinden kaynaklanan noksanlıklar dahil) ihracat hesapları doğrudan bankalarca veya 90 günlük ihtarname süresi içinde ilgili Vergi Dairesi Başkanlıkları/Müdürlüklerince ödeme şekline bakılmaksızın, (eğer banka tarafından terkin edileceği bildirildi ise ilgili Vergi Dairesi Başkanlığına veya Vergi Dairesi Müdürlüğüne bildirilmeksizin doğrudan bankalarca terkin işlemi gerçekleştirilir.)

200.000 ABD doları veya eşitini aşmamak üzere, 2018-32/48 sayılı Tebliğ'in 9 uncu maddesinde belirtilen mücbir sebep ve haklı durum halleri göz önünde bulundurulmak suretiyle beyanname veya formda yer alan bedelin %10'una kadar açık hesaplar ilgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğüne, terkin edilmek suretiyle kapatılır. Her bir gümrük beyannamesi itibarıyla, 200.000 ABD doları veya eşitini aşan noksanlığı olan açık hesaplara ilişkin terkin talepleri mücbir sebepler ile haklı durumlar göz önünde bulundurulmak suretiyle Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından incelenip sonuçlandırılır.

Her bir gümrük beyannamesi itibarıyla, terkin hesaplamasında kullanmak üzere birinci fıkrada belirtilen yetkilerden ihracatçı lehine olan yalnızca bir tanesi uygulanabilir. Aynı anda, iki farklı bentte yer alan terkin limitlerinin uygulanması mümkün bulunmamaktadır.

Terkin limitlerinin belirlenmesinde Gümrük Beyannamesinin "İstatistiki Kıymet" başlıklı 46'ncı hanesindeki değer esas alınır.

Terkin yapılabilecek tutar ile kabulü yapılan tutar arasındaki farkın yurda getirildiğinin tespiti ile ilgili olarak ihracatçının yazılı beyanı doğrultusunda gerekli kontroller yapılarak hesap kapatılır.

Vergi Dairesi Başkanlıkları veya Vergi Dairesi Müdürlüklerine Bildirim

İhracat hesabının, ek süreler de dâhil olmak üzere, süresi içerisinde kapatılmaması halinde açık hesap tutarı aracı bankaca 5 iş günü içinde Genelgenin eki Ek:1'deki forma uygun olarak ilgili Vergi Dairesi Başkanlığı veya Vergi Dairesi Müdürlüğüne ihbar edilir. Söz konusu formun açıklama kısmına ilgili ihracat bedelinin ne kadarının İBKB'ye bağlandığı ayrıntılı olarak yazılır.

İhracat bedelinin faktoring şirketlerince yurt içi kaynaklardan ödendiği faktoring işlemlerinde ise kapatılmayan ihracat hesaplarıyla ilgili olarak sadece faktoring şirketleri ilgili Vergi Dairesi Başkanlığı veya Vergi Dairesi Müdürlüğüne ihbar edilir.

Vergi Dairesi Başkanlıkları veya Vergi Dairesi Müdürlüklerince ihracat hesabının kapatılması için ilgililere ihbardan itibaren 10 iş günü içinde 90 gün süreli ihtarname gönderilir. İhracatçılarca bu ihtar süresi içinde ihracat hesabının kapatılması veya mücbir sebep halinin ya da haklı durumun ilgili Vergi Dairesi Başkanlığı veya Vergi Dairesi Müdürlüğüne belgelenmesi gerekir.

Bu Genelgenin terkin işlemleri kapsamındaki işlemlerden 90 günlük ihtarname süresi sonunda kapatılmayanlar için Vergi Dairesi Başkanlıkları veya Vergi Dairesi Müdürlüklerince Cumhuriyet Savcılıklarına 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun uyarınca yasal işlem başlatılmasını teminen bildirimde bulunulur ve Bakanlığa ihbara ilişkin bilgi verilir.

Açık ihracat hesabı ihbarını 5 iş günü içerisinde gerçekleştirilmeyen bankalar hakkında ilgili Vergi Dairesi Başkanlıklarınca veya Vergi Dairesi Müdürlüklerince Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında 1567 Sayılı Kanun uyarınca yasal işlem başlatılmasını teminen ilgili Cumhuriyet Savcılıklarına bildirimde bulunulur.

İhracat Bedellerine İlişkin Esaslar Broşürü

İhracat Bedellerinin Merkez Bankasına Satışı

EK MADDE 1 – (1) 3 Ocak 2022 den itibaren İBKB'ye veya DAB'a bağlanan ihracat bedellerinin %40'ı İBKB'yi veya DAB'ı düzenleyen bankaya satılır. Bu bedeller bankaca Merkez Bankası tarafından ilan edilen ve işlem günü için geçerli döviz alış kuru üzerinden aynı gün Merkez Bankasına satılır ve Merkez Bankasının banka nezdindeki hesabına aktarılır. Söz konusu tutarın tam karşılığı banka tarafından ihracatçıya Türk parası olarak ödenir

İhracat Genelgesini ulaşmak için lütfen tıklayınız.

<https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/e90670f7-fc2e-453c-acd3-88098334b484/İhracat+Genelgesi.pdf?MOD=AJPERES&CACHEID=ROOTWORKSPACE-e90670f7-fc2e>

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2018-32/45)'e ulaşmak için lütfen tıklayınız.

<https://www.mevzuat.gov.tr/File/GeneratePdf?mevzuatNo=24355&mevzuatTur=Tebliğ&mevzuatTertip=5>

PKF

SAYGILARIMIZLA.